باسمه تعالی

نام و نام خانوادگی :	سال تحصیلی		محل مهر :
امتحان درس : علوم و فنون ادبی (۳)	تاریخ امتحان :	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه	
رشته : ادبیات و علوم انسانی	پایه: دوازدهم	نام واحد آموزشی:	تعداد صفحه‌ها : ۴

	تاریخ ادبیات (۲ نمره)	
۱	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه بدهید. الف) کدام شاعر را پرچم‌دار نهضت «بازگشت ادبی» می‌دانند؟ ب) در کدام روزنامهٔ دورهٔ بیداری مسائل اجتماعی با زبان طنزآمیز بیان می‌شد؟	۰/۵
۲	عوامل بیداری جامعه در دورهٔ مشروطه را نام ببرید. (دو مورد)	۰/۵
۳	چرا در دورهٔ مشروطه رویکرد بیشتر نویسندگان به نوشتن رمان‌های تاریخی بود؟ (یک مورد)	۰/۵
۴	پدیدآورندگان آثار زیر را بنویسید. الف) سه تابلوی مریم: ب) منشآت:	۰/۵
	سبک‌شناسی (۲ نمره)	
۵	صحیح (ص) یا غلط (غ) بودن جملات زیر را تعیین کنید. الف) بارزترین شاخصهٔ زبانی در دورهٔ بیداری پیچیدگی زبان است. ( ) ب) سبک بازگشت، بازگشتی به دوره‌های خراسانی و عراقی بود. ( )	۰/۵
۶	یکی از ضعف‌های تکنیکی در اغلب داستان‌های دورهٔ مشروطه چیست؟	۰/۵
۷	درون‌مایه‌های شعر عصر بیداری را نام ببرید. (۴ مورد)	۱
	موسیقی شعر (۶ نمره)	
۸	واژهٔ «نشاط‌آور» را یک بار با حذف همزه و یک بار بدون حذف همزه تقطیع کنید.	۰/۵
	ادامهٔ سؤالات در صفحهٔ دوم	

۹	نشانه‌گذاری هجایی ترکیبات زیر، با کدام اختیارات شاعری مطابقت دارد؟ الف) گدای شهر (U---U) ب) سوی او (UU-)	۰/۵
۱۰	بیت زیر را تقطیع و نشانه‌های هجایی آن را مشخص کنید. آب زنید راه را هین که نگار می‌رسد مژده دهید باغ را بوی بهار می‌رسد	۱
۱۱	بیت‌ها را تقطیع و نشانه‌گذاری کنید. سپس نوع وزن (همسان یک‌لختی یا دولختی یا ناهمسان) را بنویسید. الف) خوشا دردی که درمانش تو باشی خوشا راهی که پایانش تو باشی ب) ای که دائم بــه خویــش مغــروری گر تو را عشق نیست معذوری	۲/۵
۱۲	بیت زیر را پس از تقطیع و مشخص کردن نشانه‌های هجایی، به دو صورت وزن‌بندی کنید. دنیا نیرزد آن که پریشان کنی دلی زنهار بد مکن که نکرده است عاقلی	۱/۵
۱۳	**زیبایی‌شناسی (۶ نمره)** بیت زیر تلمیح دارد یا تضمین؟ چرا؟ مکن گریه بر گور مقتول دوست قل الحمدلله که مقبول اوست	۱
	ادامهٔ سؤالات در صفحهٔ سوم	

۱۴	«لف‌ها» و «نشرها» را در ابیات زیر مشخص کنید، سپس نوع لف و نشر را بنویسید. الف) نه پادشاه منادی زده است می نخورید؟ بیا که چشم و دهان تو مست و مِیگون است ب) اگر ز خلق ملامت و گــر ز کرده ندامت کشیدم از تو کشیدم، شنیدم از تو شنیدم	۲
۱۵	«تضادها» را در ابیات زیر بیابید. الف) گر ندیدی قبض و بسط عشق را در یک بساط گریهٔ مینا نگر، خندیدن ساغر ببین ب) درنیابد حال پخته هیچ خام پس سخن کوتاه باید والسلام	۱
۱۶	در کدام بیت «متناقض‌نما» و در کدام بیت «مراعات نظیر» به کار رفته است؟ الف) به دست و پای مادر اندر افتاد هزاران بوسه بر دستش همی‌داد ب) کی شــود این روان من ساکن؟ ایــن چنین ساکنِ روان که منم	۱
۱۷	ابیات زیر به کدام موضوعات تلمیح دارد؟ الف) گواه رهرو آن باشد که سردش یابی از دوزخ نشان عاشق آن باشد که خشکش بینی از دریا ب) بید آشفته‌تر از طرهٔ لیلاست ز باد نه عجب گر کند این منظره مجنون ما را	۱
۱۸	**نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)** شعر زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید. غلغلی انداختی در شهــر تهران ای قلم خوش حمایت می‌کنی از شرع قرآن ای قلم گشت از برق تو ظاهر نور ایمان ای قلم مشکلات خلق گــردد از تــو آســان ای قلم نیستی آزاد در ایران ویران ای قلم ای قلم گویــا نمی‌بینی که با صد وِلوِله آه مظلــومــان فکنــده در ثــریــا غلغله از زمین تا آسمان یک آه باشد فاصله الحَذَر از آه جــان‌ســوز فقیــران ای قلم نیستی آزاد در ایران ویران ای قلم الف) شاعر با مخاطب قرار دادن قلم کدام آرایه‌های ادبی را به وجود آورده است؟ ب) بین واژگان «ایران» و «ویران» چه آرایه‌ای برقرار است؟ پ) وزن شعر چیست؟ ت) با توجه به محتوا، شعر در سبک بازگشت ادبی است یا بیداری؟ ث) محوری‌ترین پیام شعر چیست؟	۲/۵
	ادامهٔ سؤالات در صفحهٔ چهارم	

۱۹	متن زیر را از نظر سطح زبانی دورهٔ مشروطه تحلیل کنید. آخر، یک شب به تنگ آمدم. گفتم: «ننه! آخر مردم دیگر هم زن و شوهرند؛ چرا هیچ کدام مثل تو و بابام شب و روز به جان هم نمی‌افتند؟» گفت: «هیچی. ستاره‌مان از اول مطابق نیامد.» گفتم: «چرا ستاره‌تان مطابق نیامد؟» گفت: «محض این که بابات مرا به زور برد.» گفتم: «ننه! به زور هم زن و شوهری می‌شه؟» گفت: «آره، وقتی که پدرم مرد، من نامزد پسرعمویم بودم. پدرم دارایی‌اش بد نبود؛ جز من هم وارث نداشت. من فرستادم پی همین مرد که وکیل مدافع بود. نمی‌دانم ذلیل‌شده چطور از من وکالت‌نامه گرفت که بعد از یک هفته چسبید که من تو را برای خودم عقد کرده‌ام. هرچه من خودم را زدم، گریه کردم، به آسمان رفتم، زمین آمدم، گفت: تو زن منی. الهی از آتش جهنم خلاصی نداشته باشد! الهی پیش پیغمبر روش سیاه بشود! الهی همیشه نان سواره باشد و او پیاده!» این‌ها را گفت و شروع کرد زار زار گریه کردن. من هم راستی‌راستی از آن شب دلم به حال ننه‌م سوخت. برای این که دخترعموی من هم نامزد من بود. برای این که من هم ملتفت بودم که جدا کردن نامزد از نامزد چه ظلم عظیمی است. از آن شب دیگر دلم با بابام صاف نشد. از آن شب دیگر هر وقت چشمم به چشم بابام افتاد، ترسیدم. (علی اکبر دهخدا)	۱/۵
	موفق باشید.	جمع نمره ۲۰